

Kurzus kódja(i): FLMD16-312.20,
FLMD-232.22

Kurzus címe: Hollywoodi forgatókönyvek tranzakcionista elemzése

Tanár neve: Hirsch Tibor

Kurzus időpontja, helye: Kedd 17:45-19:15 -137

Kurzus típusa: Szeminárium

Kurzus leírása: Áttekintésünkben a gyermek vagy gyermekszerű hősök próbatétel-típusú történeteiből indulunk ki. A jellegzetes kortárs hollywoodi gyermekfilmek (gyermekhősfilmek) egy olyan pillanatban találják meg hőseiket, melynek alapján felállítható a tranzakcionális lélektani fogalomköréből ismert „rossz sorkönyvi prognózis”. A hős ilyenkor - Eric Berne terminológiájával élve – már túl van a „kezdeti okéság” érzésén, megkapta vagy éppen kapja az első kritikus-szülői korlátozásokat, illetve destruktív-szülői provokációkat. Ezek után kezdődik csak a mese, mely megoldandó problémájával (keresésével, feladatával) valójában hőse e vesztesnek induló sorkönyvét korigálja. E korrekció, vagyis maga a történet következményeként hősünk végül felszabadul a sorkönyvi átok alól. A kurzus során a tranzakció-analízis elméletének áttekintése után a fenti megközelítéssel elemzünk először gyermekfilmeket, majd ezeket az Amerika-mítosz egészébe illesztve, más mítosz alapú műfajokat, melyek értelmezéséhez az Eric Berne féle sorkönyv értelmezés ugyancsak segítséget nyújt.

1. Hollywood – és az ősemlékek (szégyen és büszkeség)
2. Amerikai hős: vesztesekből győztesek
3. Disney világa - az amerikai gyerekfilm
4. A helyváltoztató lázadás – lázadás-típusok (a frontier igénye)
5. A western
6. Kisközösség – nagyközösség közvetlen összecsapásai
7. Frontier és katasztrófa
8. A családi film metamorfózisa

Kurzus teljesítésének követelményei: A jegyszerzés feltétele írásbeli beadandó, a kérdések elsősorban az elhangzottakra, a megvitatott, prezentált témákra épülnek, illetve feltételezik a listán szereplő filmek ismeretét.

Ajánlott filmek: *Gyerekfilmek, ifjúsági kultuszfilmek:*

Charlie és a csokigyár
Harry Potter teljes sorozat
Jumanji
Narnia Kronikai I-II.
Oz, a csodák csodája
Pinochio
Reszkessetek betorók I.
Stanley, a szerencse fia

Vissza a jövőbe I-II-III.
A Robinson család titka
Chihiro Szellemországban
Csillagok háborúja teljes sorozat

Mítosz alapú filmek:

Becsületből elégtelen (Mr. Deeds Goes to Town)
Cassablanca
Délidő
Édentől keletre
Popeye (Altman)
Forest Gump
Keresztapa I-II.
2012
Párizs, Texas

Kötelező / ajánlott irodalom: Kötelező:

Eric Berne: Sorskönyv Hátér kiadó
Joseph Campbell: Az ezerarcú hős. Édesvíz Kiadó, Budapest, 2010

Ajánlott:

Kammen, Michael Cím: American culture, American tastes : social change and the 20th century / 1999 New York : Alfred A. Knopf,
Campbell, Neil merican cultural studies : an introduction to American culture / 1999 New York : Routledge and Kegan Paul,
Nathan, Rhoda B. he American vision : individual and collective modes / 1973 Glenview : London,
Tocqueville, Alexis de Az amerikai demokrácia / 1993 Budapest : Európa Könyvkiadó,
Huntington, Samuel Phillips Kik vagyunk mi? : az amerikai nemzeti identitás dilemmái / 2005 Budapest : Európa,
Schatz Thomas: Hollywood Genres. Mcraw and Hill 1981.
Király Jenő: Mágikus Mozi Műfajok, mítoszok, archetipusok a filmkultúrában. Budapest: Korona 1998.
Bordwell-Thompson: A film története / Palatinus, 2007